que dicitur in psona ecclesie sm determinata verba ab ecclesia vniuersali vel pticulari instituta Alia secreta q̄ fit a p̄uata psona· quā cuilibet licitū ē exp̄mere sm illa v̄ba q̄ vult Planū ē aūt q̄ psolutio horarū nō ꝯtiet̄ sb oracōe secreta s̄ sub oracōe cōi q̄ fit in psona ecc̄ie sm deciata v̄ba ab ipsa ecc̄ia vl̄i vel pticulari instituta· ideo puto q̄ sicut q̄libet tenet̄ ex p̄cepto horas canonicas dicere· sic tenet̄ ex p̄cepto illas horas dicere ꝛ sm illa v̄ba sicut ecc̄ia ordinauit· vn̄ si aliq̄s obmisit dicere hoās ex negligētia vel ex occupatione irraciōabili credo q̄ iniūgendū ē ei q̄ illas easdē repetat qn̄ ei possibilitas adest ¶ Ad j· dr· q̄ penitētie sūt arbitrarie in alioꝝ peccatorū remissiōe s̄ nō in debitoꝝ solucōe· a debito em̄ nūq̄ aliq̄s absoluit̄ n̄ psoluat̄· et si possibilitas adest illud idē qd̄ ē subtractū ē restituendū ¶ Ad ij· dr q̄ hore p̄terite nō repetūtur ꝓpter illi⁹ tp̄is recupationē s̄ ꝓpter diuīe offense satisfactionē et negligētie punicōem· deus em̄ ōni tp̄e adest cū apd̄ eū nō sit trāsmutatio nec vicissitudinis obūbratio· vnde si in cōpletorio dicat̄ ab obmittēti hoās Ii lucis orto sidere· q̄uis nō sit ibi tp̄is ꝯueniētia p lo tp̄e q̄ dr· est tam̄ ibi ꝯueniētia tp̄is in psolucōe debiti p illo tp̄e q̄ dici debuit ¶ Ad iij· dicit̄ q̄ repeticio horarū quas quis dimisit nō debet fieri in loco publico et tēpore quo obmittens tenetur simul cū alijs diuino officio interesse· sic em̄ esset bene incōueniens et scandalū tempore pascali dicere officiū dominice passiois Sed talis repeticio fienda est in secreto et tempore quo obmittens non est cum alijs in dicendis horis occupatus sm quem modum nullum est inconueniens officium vnius diei repetere in alio

¶ Questo lxx· De translatione

Vlterius ꝯsiderādum est de trāslacōne· Circa qd̄ q̄runtur quinq̄ Primo Vtrū p̄p̄ possit dispensare vt matrimoniū nōdum carnaliter ꝯsūmatum dissoluat̄ p trāslacōem ad statū religionis Secūdo Vtrū p̄p̄ possit dispēsare vt religiosus ab obseruacōe regule absoluatur p trāslacōem eius ad p̄lacōnis statū· Tercio Vtrū p̄p̄ possit dispēsare vt a voto ep̄s solempnit̄ emisso absoluat̄ p translacōem eius ad r̄ligiōis statū· Qr̄to Vtrū p̄p̄ possit dispēsare vt religiosus absoluat̄ p trāslacōez eius ad secularem ecclesiam· Quinto Vtrū p̄p̄ possit dispensare vt religiosus ꝓfessus in artiori regula absoluat̄ a voto per trāslationem eius ad r̄gulam laxiorem

Ad primū ergo sic ꝓcedit̄ Videt̄ em̄ q̄ p̄p̄ nō possit dispensare vt matrimoniū dissoluat̄ p trāslationē ad statū religionis· q̄ per religionis ingressum mr̄imoniū nō dissoluit̄ n̄ ꝓpter ꝯtinētie votū Sz votū ꝯtinētie fuit int̄ mariā et ioseph· et tn̄ int̄ eos fuit verū mrimoniū numq̄ dissolutū vt d̄t aug⁹· nō p̄t ergo matrimoniū dissolui p introitum religiōis

Ꝑ in religione emittitur votuz solempnie ꝓtinentie. ſz in manu epiſcopi
vel publice ꝑſone ſponſus vel ſpoſa poſt cõtractum matrimoniũ ꝑt ſolemp
niter vuere ꝓtinẽtiam et tũ mãmoniũ nõ diſſoluit. Ꝑ ſi ſpoſa poſt con
tractũ matrimoniũ emittit ꝓtinẽtie votũ in manu epi nõ tenet intrare re
ligionẽ ſi vult in ſeculo ꝓtinẽtiam ſuare nec tenet mãmonium ꝓſũ mare
exq̃ emiſit ꝓtinẽtie votũ. et tũ verũ mãmoniũ eſt. In ꝓtrarium eſt qꝫ ſi
ſpoſa maneret in ſeculo ſponſo religionẽ ingreſſo ꝑmittitur ſibi nubere ſi
vult. qd tũ nõ ꝑmitteretur niſi ſolutũ eſſz matrimoniũ. Rn. dicẽdum. qꝫ
ex diuina inſtitutione et ex iuridica racione eccleſia tenet mãmoniũ nõ
dum ꝓſũmatum ꝑ copulã carnalem poſſe diſſolui per introitum religionis
Initiũ nãqz ſignoꝛ qd fecit xꝓs in nupcijs mutãs aquã in vinũ Johãnem
euangeliſtã volentẽ nubere poſt ꝓtractũ mãmoniũ ꝑba de ꝑſenti voca
uit ad aplatũ vetibz imutatis noua oia q̃ in xꝓo inſtituũtur apparerẽt
vt dt ihero. in ꝓlogo ſup euangeliũ bti iohãnis Inducit eccia ſimiliter ad
hoc tenẽdum iuridica racõe. Nam verũ eſt qꝫ in ſpoſalibus fit quedã ꝑmi
ſſio. et in voto ꝑ introitũ religionis quedã ꝑmiſſio fit. ſz eſt quedã ꝑmiſſio
nuda et ſimplex ſine rei tradicõe. vt ꝑmiſſio qua tibi ꝑmitto dare equuz
que nõ mutat ſtatũ rei. qa nõ trãſſert dominiũ. impedit em̃ ne det alteri
ſz nõ impedit donationẽ ſi data fuerit. Quedã vo eſt ꝑmiſſio inueſtita ri
tradicõe vt qua ꝑmitto tibi dare equũ et ſtatũ do. que mutat ſtatuz rei ea
trãſſert dm̃um. qꝫ ꝑm leges tradicõibz verũ dominia
trãſferũtur. talis autẽ ꝑmiſſio impedit ne res ꝑmiſſa detur alteri et diri
mit donationẽ ſi data fuerit. Quia ergo ille qui cõtrahit ꝑ verba de ꝑſen
ti dat ſe mulieri nuda ꝑmiſſione. ſz nõ ponit eã in poſſeſſionẽ ſui añ copu
lam carnalem. ponit aũt in poſſeſſionẽ ſui ꝑ ingreſſum religionis. et ꝑ ꝓ
feſſionẽ ipſam. ꝑ quã ꝓfeſſionẽ trãſſertur ꝑſona in poteſtatẽ ꝑlati. ideo ꝓ
uenienter diſpẽſatum eſt ꝑ eccleſiã vt ꝑ ſolũ religionis ingreſſum matrimo
nium nõ ꝓſũmatum ꝑ copulã carnalem diſſoluat. Ad ꝑmũ ergo eſt di
cẽdum. qꝫ maria et ioſeph pari cõſenſu ꝓtinẽtiã voverũt. ideo ſemper inter
eos fuit verũ matrimoniũ. Dicit em̃ aug9 i libro de cõſenſu euãge. exẽplo
marie et ioſeph magnifice inſinuatur fidelibz cõiugatis eciã ſeruato pari ꝓ
ſenſu cõtinentes poſſe ꝑmanere vocariqz verum matrimonium nõ permiſ
to corporis ſexu ſz cuſtodito mentis affectu. Ad ij eſt dicẽdum. qꝫ votũ cõ
tinẽtie factũ in manu epi vel alterius publice ꝑſone puto qꝫ nõ fit ſolemp
ne nec dirimit matrimoniũ eciã ſi tale votũ ꝑcedat matrimoniũ non diri
mit ſi ꝓtractũ fuerit. et multo minus dirimit ipſũ ſi matrimoniũ ſequit
Duobz namqz modis puto votũ poſſe ſolempnizari. Primo ꝑ religionis ꝓ
feſſionẽ tacitã vel exꝑſſam. qua trãſſert ꝑſona voventis i poteſtatẽ ꝑlati
vel miniſtri eccie ꝑticularis et obligat ad cultũ ꝑpetuũ religionis Secũdo

p sacrā ordinacōz qua trāsfertur psona ordinata in ptātē plati vel mistri
ecclie vniuersal' et oligatur ad ppetuū ministeriū altaris ¶ Ad iij. est dicē
dū q spōsaz tēri post votū ad religionis ingressū pt intelligi duplicit Prio
tēcione absoluta et sic puto q nō tenet qr si spōsus suus cōsentit in ptinē
tiam pt in seculo ptinē Secdo tēcōne ꝯdicōnali et sic puto q tenet quia si
spōsus vult omnino matrimoniū ꝯsūmare p copulā carnalem cū ipsa non
possit ꝯsūmare sine peccato mortali exq votū fecit. coget autem consūmare
per ecclesiam nisi religionē intrauerit

Ad secūdū sic pcedit videt em q pp possit dispēsare vt religiosus ab
obsuacōne regule absoluat p trāslacōnē euis ad statū placōnis qr
monachi possūt fieri plebani et psbiteri ꝛ pfici in alijs ecclesiasticis bñficijs
Sicut scrit. xvi. q. i. c. si mōachꝰ Sz tales tenēt ad obsuācias regulares
vt patet ex de sta. mo. c. q dei timore ¶ P xvj. q. i. scribit de monachis q
diu morātes in monasterijs si postea ad cleicatꝰ ordinē puenerīt statuiꝰ
nō debere eos a pori pposito discedere. tenēt g° ad obsuāciā regularē ¶ P
illa q ptinēt ad obsuāciaz regularē sūt pfectionis cū sint superogacionis
et ꝯsilij. ergo religiosi cū ad statū placōis et p ꝯsequens pfectiōis assumūt
nō debēt illa deserere sz forciꝰ ipa tenē ¶ In ꝯtrariū est qd scribit. xvi. q. i
statutū ē et a sinodo ꝯfirmatū vt monachꝰ quē canonica electō a iugo re
gule mōstice pfessiōis absouit ꝛ sac ordiacō de mōcho epm facit velud le
gittiꝰ heres patnā sibi hēditatē iure vēdicādi ptātē habeat ¶ R. dicēdū
q de iure scripto pp cū religiosis ad statuz placōis trāslatis nō dispēsat in
oibz q ad obsuāciā regularē ptinēt sz in aliqbz Ad cuiꝰ euidēciā ē sciēdū
q i obsuācia regulari aliqua sūt ꝯia ꝛ eēncialia. aliq sūt ānexa et specia
lia ꝛ aliq sūt iudicia psonalia Cōmunia nāqz sūt et eēncialia tria vota. qr
votū ꝯtinēcie et pauptatis ꝯmunia sūt religiosꝭ et epis Votū vo obediēcie
est similit aliq mō cōmūe qr licz religiosꝰ factꝰ eps absoluat ab obedia p
latorū sue religiōis qbz ipe factꝰ ē superior. nō tn absoluit ab obia simplr
Tenet em obedire ppe et suo metropolitano. Que vo ni obsuācia regulari
sūt ānexa et specialia sicut viglie ieiunia ꝛ silēciū et huiꝰmodi religiosi as
sūpti ad placōez nō tenēt obsuare n qntū valitudo ipoꝝ pmittit Ipi em sp
debēt eē pati ad satisfactiōez oī poscēti ratiōez. de ea q ē i nob fide vt scribit
pma petri. iiij. Vn debent se pseruare in illa valitudine mētis et corporis
Per quā possit placōis officiū eis iniūctū ad alioꝝ vtilitatē diligent admi
nistrare Scribit em de cōse. di. v. c. nō mediocrit Qr racōnabilit hō dignita
tem admittit q vl ieiuniū caritati a vigilias pfert sensꝰ integtati. vt ppt
indiscretā psalmoꝝ vl officioꝝ decātationē amētie a tristicie notā incurrit
qr de rapīa deo holocaustū offert qui ciboꝝ nimia egestate vel sompni aut
manducandi penuria immoderate corpus suum affligit Sed illa que sūt

iudicia vel signa ꝓsonalia vtpotē que monstrant religiosos in prelatū raz
assumptos fuisse talis vel talis religionis tenētur secū ferre. Qñ religiosi
oēs in platurā assumpti habitū sue religionis tenētur portare Jux illū qd
scribit ex de vi. et ho. cle. c. clerici. Pōtifices in publico ꝛ in eccia semp indu
mentis lineis oēs vtātur ñ monachi fuerūt quos oportet ferre habitū mo
nachalem ¶ Ad ꝑmū ergo est dicēdum. q̃ secus est de religiosis qui pre
ficiunt eccie seculari. qꝛ tales subiciūtur epo si ecclesia ad iurisdcōez epi p
tinet. et tenētur si plures sūt ad obseruacōem regularē sicut ꝑus in mo
nasterio tenebātur vt pz extra de sta. mona. c. qd dei timore Si vero sociū
nō habet tenet se cū quibz viuit cōformare. qꝛ eps cui subicit factus ē eius
abbas Sz si ecclesia ptinet ad iurisdcōem monasterij abbatis tenet ōmi
a monachus seruare que prius in monasterio seruabat ¶ Ad ij. est dicē
dum. q̃ illud decretū loquit de hijs que sūt cōmunia et essencialia religio
sis et plātis a quibz nō debent discedere religiosi cū ad placōnis statum as
sumūtur ymo fortius in illis se firmare. vel loquit de illis qui trāsferūtur
ad ecclesias seculares vt ibi ministrēt sacmenta populo cristiano qd ē of
ficiū clericoz. tales autē si cōmode possunt et sine scādalo tenētur regula
res obseruātias tenere vel omnes vel magis essenciales ¶ Et per hoc pz
respōsio ad tercium.

Ad terciū sic ꝓceditur Videt enī q̃ ꝑp nō possit dispēsare q̃ eps absol
uatur a voto solempnit emisso ꝓter eius trāslacōem ad religionis
statū. qꝛ in epali ꝓsecracōe emittit votū solempne de cura habenda ipsoz
subditoz. ꝓpetue ergo tenet tale votū ꝑuare ¶ Ꝑ in epatu imꝑmit carac
ter vel pfectio caracteris Sz talis pfectio est indelibilis. ergo nūq̃ potest
epatum deserere ¶ Ꝑ si possit dispēsari cū epo vt ad religionē trāseat. essz
hoc ꝓpter defectū corporis et senectutis ꝗ hoc nō fit Scribit enī alexander
ꝑp cuidā epo defectū senectutis alliganti extra de renū. c. litteras Mone
mus te vt sup hoc diebz istis nulla te facias in opportunitate molestū. qꝛ in
de ēs omnino ꝓbat prius soluē milicie ōgulum q̃ cedat adū ītas plioꝛū
¶ In cōtrariū ē qd scribit ex de renū. p graui ꝗz scādalo euitādo. cū alit
cedari nō ꝑt licet epo petere cessionē ne plus tēporalem honorē q̃ eternā
videatur affectare salutē. ¶ R. dicendū q̃ eps in sua consecracōe suscipit
curam ipsoz subditoz vt extūc teneatur ex voto ꝓuidere eoz saluti q̃ntū
ad eoz in fide xpiana instructionē. Quantum ad tēporalis subsidij si ne
cesse est ꝓuisionem Quātum ad morum informacōem. et quātum ad deli
quētium correctionem. que quidem quatuor per ordinem enumerat glosa
Joh. xxi. sup illo verbo. Pasce oues meas dicēs q̃ pascere oues est cre
dētes in xpo ne a fide deficiant cōfortare terrena subsidia si necesse est sub
ditis prouidere exempla virtutum cum verbo predicationis impendere

aduersarijs resistere et errantes subditos corrigere nisi ergo occurrāt ca
sus quibꝫ epꝰ ad hec exercēda impotēs efficiat̄ nō licet sibi retrospicere.
Ponūtur āt sex casus quibꝫ cessio licite est petēda et eius renūciatio est
admittēda. Primus ē ꝯscīa criminis ꝑ quā executio officij impedit̄ puta
si essꝫ homicida vel simoniacus Secūdus ē debilitas corporis ex senectu-
te vel infirmitate ꝓueniēs Terciꝰ est defectꝰ sciēcie. Quartus ē malicia ple
bis Quintus ē graue scādalum qđ cedari nō possit Sextus ē irreguluri-
tas ꝑsone Nā ꝑ nullū impedimētum dꝫ hō ꝑtermittere studiū sue salutis
¶ Ad primū ergo est dicēdum ꝙ in voto solempni nō dispensat̄ n̄ ꝑ ꝓp̄ꝫ vñ
nec epꝰ ad religionē se trāsferre ꝑt sine ꝓp̄e licēcia ꝓpter casus superiꝰ no
minatos Iux̄ illud qđ scribit̄ ex̄ de renū. c. monemus De licēcia nostra ce
das alioquin cedēdi licenciā auctoritate apostolica tibi scias esse penitus i
terdictā. qm̄ si penas habeas quibꝫ satagas in sollicitudinē aduolare ita
tam̄ attrite sūt nexibꝫ ꝑceptoꝝ vt nō liberū habeas absqꝫ nostra ꝑmissio
ne volatū ¶ Ad secūdum est dicendū. ꝙ ꝑfectio carecteris semꝑ manet in
epo nec illa ꝑt vmq̄ ꝑuari. ꝫ executio ꝑt impediri ꝓpter aliq̄ impedimen
ta supueniētia quibꝫ cessantibꝫ potest iterato ad epatuꝫ ꝓmoueri sine no
ua cōsecratione. dūmodo per culpam ꝓpriam nō sit ab epatu depositus ⁊ i
monasteriū detrusus. talis em̄ nūq̄ potest ad potificatum resurgere. sicut
scribit̄. vij. ca. q. ij. c. precipit sancta sinodus. ¶ Ad terciū est dicendū ꝙ
nō ꝓ quacumqꝫ infirmitate cessio est petēda et licēcia prebenda. et maxi-
me cū in infirmitate vel senectute ꝑmanet antiq̄ populi deuotio ⁊ sue sāta
tis feruor. Vnde scribit̄ ex̄ de renū. c. litteras Tutiꝰ est hoc tꝑe si cōmissa ti
bi eccīa sub vmbra tui noīs gubernet̄ q̄ si alteri noue incogniteqꝫ ꝑsone ꝯ
mittat̄. maxime qꝛ in te vigor deuocōnis et fidei corpore senescente nō defi
cit Sed vergēte deorsū condicōe corporea feruor spiritus in sublimiora cō
scendit

Ad. iiij. sic ꝓceditur Videt̄ em̄ ꝙ ꝓp̄ nō possit dispensare ꝙ religiosus
obsoluatur a voto per eius translationē ad ecclesiā secularē. Scri
bit̄ em̄ ij. ad thimo. ij. ꝙ nemo militās deo implicat se negocijs secularibꝫ
nō ꝑt ergo fieri vt religiosus in milicia xp̄iana asscriptus trāsferat se ad
secularē ecclesiā ¶ P̄ in voto solempni nō ꝑt q̄s dispensare n̄ ꝓp̄. ꝫ religio-
sus ꝑ ꝓfessionē solempne votū emisit. ergo de iure scripto nō intelligit̄ pos
se dispensari cū eo n̄ de speciali ꝑuilegio ¶ P̄ si religiosus transit ad secu-
larē ecclesiā oportet eū tenere cōsuetudinem illiꝰ ecclesie Iux̄ illud qđ scri-
bitur auc̄te aug̃. xij. di. c. illa. Ad quamcūqꝫ forte ecclesiā veneris eius mo
rē serua. si cuiq̄ nō vis esse scandalum. ꝫ hoc essꝫ ꝯtra statuta regule.
In ꝯtrariū est qđ scribitur x vi. q. j. auctoritate iheronimi Sic viue i mo
nasterio vt clericus esse merearis ¶ Rn̄sio dicēdū. ꝙ de hoc fuerūt multi

modi dicendi. Quidam enim dixerunt q olim poterat fieri vt monachus in seculari ecc̃ia p̃ficeret̃ ex dispensacõe s̃z postmodũ exigẽte vtilitate ecc̃ie ꝯcessũ fuit vt sine dispensacõe fieri possit Aliq̃ vo dixerũt q nũq̃ potuit fieri nec p̃t sine dispensacõe. n̄ ecc̃ia esset sub iurisdcõe monasterij in q̃ possint plures monachi ꝯmorari ad hoc q possint r̃gularẽ obseruantiã tenẽ. Sz cõmunit̃ p̃ma opinio nũc tenet̃. ad cui9 intellctũ est sciendũ q secularis ecclesia vel ẽ absolute sub ep̃o vel absolute sub abbate ꝛ iurisdictione mõsterij vel simul sub vtroqz Si ergo vl̃r est sub ep̃o potest ꝑ ep̃m p̃fici mõchus ꝯsentiente abbate et tũc ep̃s efficit̃ abbas ei9 Si vo sit absolute sb̃ abbate pleno iure sufficit sola auctoritas abbatis ut p̃ficiat̃ illi ecc̃ie Si vo sil̃ sit sub vtroqz sic̃ ab vtroqz p̃ficit̃ ita vt̃qz tenet̃ rñdẽ in iure suo vt in spũalibꝫ ep̃o et tp̃alibꝫ abbati ¶ Ad j. ergo ẽ dicendũ q implicacõ secularis ecc̃ie nõ est implicacõ negociorũ secularium cũ ibi teneat̃ p̃dicare ꝛ sac̃menta administrare q̃ sunt ꝓprie act9 milicie xp̃iane ¶ Ad scd̃m ẽ dicẽdũ q sic̃ d̃t huguicio alia sũt ad q̃ mõch9 tenet̃ ex voto. alia ad q̃ tenet̃ ꝓpt̃ votũ Nã ex voto tenet̃ nõ hr̃e ꝓpriũ. r̃tinere habitũ. ꝯsuaẽ ꝯtinẽtiã. obedire abbati. s̃z ꝓpt̃ votũ ꝛ ex ꝯsequẽti tenet̃ ad silẽciũ. ad vigilias. ieiunia et oraciones. et alia q̃ in regula ꝯtinẽt̃ in q̃bꝫ p̃t fieri dispẽsacõ ꝓ vtilitate ꝓpli xp̃iani ¶ Ad. iij. est dicendũ q ꝯsuetudinẽ ecc̃ie tenet̃ ꝑuare q̃ntũ ad officium q tenet̃ officiare ecc̃iaꝫ ꝑm ꝯsuetudinẽ ei9 maxime si ecc̃ia subijcit̃ de iure cathedrali ecc̃ie. alias vo obꝑuãtias vite mõstice tenet̃ ꝑuare q̃s cõmode ꝑuare p̃t sine scãdalo. Esus tñ carniũ oio sibi interd̃r ꝑ canonẽ. sicut pz de conse. di. v. c. carnẽ. n̄ in casu infirmitatis

Ad v. sic ꝓcedit̃. Videt̃ em̃ q ꝓp̃ nõ possit dispẽsare vt religiosus absoluat̃ a regula ꝑ trãslationẽ eius ad laxiorẽ r̃gulã Scribit̃ ei lu. ix. Neo mittẽs manũ ad aratrũ respiciẽs retro aptus ẽ regno dei. s̃z talis retrospicit trãsferẽdo se ad laxiorẽ regulã. nõ dispẽsat̃ g° ꝯueniẽter cũ tali ¶ P̃ scribit̃ ex̃ de regu. et trãs. ad reli. nulli deneget̃ licẽcia q̃ eã cũ hũilitate ac puritate duxerit postulandã vt nõ ficte s̃z vẽ ad frugẽ melioris vite valeat trãsmigr̃e nõ obstãte ꝓtua et indiscreta ꝯtradcõe p̃lati. dispẽsatur g° in trãsitu ad artiorẽ regulã. s̃z nõ eꝯuso ¶ P̃ scribit bñar. in q̃dam epl̃a Quibusdã mõchis ꝯq̃rentibꝫ q eoꝝ mõchũ recepat Si q̃s de nr̃is ad vos maioris ꝑfectionis grã arcioris vite desiderio ꝯuolauit. nõ solũ nõ cãmur si ei in tali studio ꝯsulitis. s̃z multũ p̃camur vt hoc fãatis nec offẽsos nos ꝯq̃remur s̃z valde in hoc esse adiutos fatebimur ¶ In ꝯtrariũ ẽ q ad ĩpossibile nemo tenet̃. s̃z q̃nq̃z abiecti et fugitiui monachi nõ possunt impetrare recõsiliationẽ ꝑm formã decre. extra de regu. c. vlti. Nec possunt artiorẽ inuenire regulam. licet ergo eis ad laxiorem transire ¶ Rñsio. dicendum q cum quis vult transire de regulari obseruantia ad regularem

tribus modis potest intelligi Primo vt transeatur ad artiorem Secundo ad parē Et tercio ad laxiorē In p̄mo casu de cōi iure licitū est petita licē cia nō obstante cōtradcōe ꝓterua p̄lati nisi essz abbas vel p̄latus alicuius religionis qui īmediate subiceret̄ dn̄o pape· sine cui⁹ speciali licēcia petita et obtēta eciā ad artiorē regulā sibi trāsire nō licet In secūdo v̄o casu cuz licēcia petita et obtēta licet Sz in tercio absqz dispēsacōne nō licet nisi in duobus casibus Primus est qn̄ trāsiens ad artiorē regulā ꝓtestatur ꝙ velit esse in ꝓbatione an regulam illā possit ꝑuare Secūdus est ꝓpter defectū obꝑuacōnis illi⁹ artioris regule · tūc em̄ nō solū ad laxiorē r̄gulam liceret sibi trāsire· verū si nulli religiosi inuenirent̄ cū secularibꝫ possz ꝯmorari honeste et regulariter cū eis cōuersando cū ꝑ talem defectū monasteriū possz ꝯuerti in ecc̄iam secularem· sicut pz ex̄ de reli· do· ¶ Ad primū ergo est dicēdum· ꝙ retro nō respicit qui sue salutis ꝓcurāde curā hz Vn̄ si quis sue salutis impedimentū in artiori regula inueniret possz se ad laxiorem transferre illo tn̄ impedimento cessante puta monasteriū ad ordinē regularē reducto tenet̄ illuc reuerti n̄ ꝑ ꝓp̄m cū eo fuerit dispēsatū· Nā ep̄s si impedimentū aliene salutis ꝓcurande interuemat vel ꝑicolū aīe exercendi officiū suboriat̄ ex aliq̄ cā p̄t ep̄s retrospicē et ad religionē trāsire laxiorē cessante tn̄ illo īpedimento iterato p̄t ad ep̄atum assumi ¶ Ad ij· v̄o et iij· est dicēdum· ꝙ ille auc̄tes locūtur de cōi iure cui ꝓp̄ nō ē astrictus q̄n possit cū aliq̄ dispēsare vt ad laxiorem regulam transferat̄ casu racionabili supueniente

¶ Questio lxxj· De ordinacōe

Vlterius ꝯsiderandū est de ordinacōe Circa qd̄ querūtur q̄tuor Primo Vtrū solū ad papā spectet ordinatio studioꝝ Secundo Vtrū ad papā spectet ordinatio officioꝝ· Tercio Vtrū solum ad ꝓp̄m spectet ordinatio religionis· Quarto Vtrū solū ad ꝓp̄m spectet ordinatio p̄lationum

Ad primū ergo sic ꝓcedit̄ videtur em̄ ꝙ non solum spectat ad papam ordinatio studiorum· Studium namqz primo fuit ordinatum in egipto· ibi namqz gens sacerdotum primo vacare dimissa est ad inuentionem scienciarū vt philosophus dicit j· methaph̄· Non ergo solū ad papā spectat studia ordinare· ¶ P̄ ad papam nō spectat ordinare illud in quo cōmittitur simonia· sed nō potest ordinari studium per papam nisi ecclesiasticum beneficium ꝓmittatur legentibus· ergo cōmittitur ibi simonia· ¶ P̄ illa que ꝓponūtur populo cristiano solum credibilia non debent tradi sub studio sciencie· ex quo sciencia de eis acquiri nō potest Sed que continētur in sacra theologia ꝓponuntur populo xp̄iano credibilia non scibilia· ergo non debent ordinari magistri theologi qui ipsam doceant·